

FSC CoC - FSC ланац надзора

FSC (Forest Stewardship Council) или Међународни Савјет за управљање шумама је невладина, независна и непрофитна организација успостављена с циљем промовирања одговорног управљања свјетским шумама. Основни задатак *FSC* организације је успостављање стандарда чијом примјеном се осигурава промоција еколошки одговорног, друштвено корисног и економски одрживог управљања свјетским шумским ресурсима. Основна идеја је да се уз помоћ подизања еколошке свијести потрошача потакне трајно управљање шумама уз поштивање еколошких, социолошких, економских, културних и духовних потреба садашњих и будућих нараштаја.

FSC CoC (Forest Stewardship Council Chain of Custody) сертификација представља потврђивање ланца бриге за одрживи развој свјетских шумских ресурса, шумских екосистема, а тиме и еколошке равнотеже планете уопште. Ланац бриге прати *FSC* сертифицирани материјал кроз производни процес - од шуме до потрошача, укључујући све сукцесивне фазе прераде, трансформације, производње и дистрибуције, тако да сви власници у производном ланцу морају бити носиоци *FSC* сертификата да би се финални производ могао означити прописаним *FSC* ознакама. Такве ознаке представљају спрегу између одговорне производње и потрошње односно омогућују потрошачима да донесу одлуку о друштвено-еколошки одговорној куповини. Оне потврђују да имаоци сертификата озбиљно схваћају еколошку забринутост потрошача.

Када представљају свој *FSC* лого, компаније тиме доказују да дрво које користе потиче од шума које су гајене на одржив начин. Сертификоване компаније могу поставити свој *FSC* лого директно на производ и могу га користити за потребе оглашавања и маркетинга.

Дрвна индустрија Републике Српске је већ традиционално извозно орјентисана . Субјекти из Републике Српске који нуде своје производе (направљене од сировине шумског поријекла) на међународном тржишту, нарочито на тржишту Еуропе, све чешће се сусрећу са захтјевима за *FSC* сертификатом као условом за куповину њихових производа. Такођер, често се догађа да на различитим јавним тендерима један од услова за добијање посла буде управо посједовање *FSC CoC* сертификата, што се као пракса полако али сигурно уводи и на овим просторима. Нажалост, ријетко се догађа да такви захтјеви буду

постављени од стране потрошача и клијената из Републике Српске, што за сада ипак говори да као друштво још увијек нисмо довољно препознали важност сваког појединца у одржавању шумских екосистема као једне од важних компоненти еколошке равнотеже земље.

Сертифицирањем ланца прераде дрвета (дрвопрерађивачка индустрија, дрвна индустрија и трговина, папирна индустрија и трговина, издавачке куће и штампарије итд...), производи дрвне индустрије постају и свјетски конкурентни, па *FSC* сертификат постаје својерстан пасош дрвним производима за приступ међународним тржиштима.

FSC је прописао, у читавом свијету важећих, 10 основних принципа за сертификацију шума:

1. Сагласност са свим важећим законима и међународним уговорима.
2. Поштовање права власника и корисника .
3. Признавање и поштовање права локалног становништва
4. Одржавање или побољшање дугорочних друштвених и економских благостања локалних заједница, шумарских радника и поштовање права радника , у складу са конвенцијама Међународне организације рада (МОР).
5. Правично коришћење и дијељење користи проистеклих из шуме.
6. Смањење утицаја на животну средину и одржавање еколошких функција и интегритета шуме.
7. Одговарајући и непрестано ажуриран план управљања .
8. Одговарајуће праћење и активности за процјену стања шума , управљање активностима и њиховим друштвеним и еколошким утицајима .
9. Очување заштитних шума од изузетног еколошког и социјалног значаја
10. Поред усклађености са свим горе , плантаже морају допринијети очувању биолошких разноликости и да се промовише обнова и очување природних шума.

Сертификација у складу са *FSC CoC* захтева слиједеће:

- У потпуности документовани систем контроле
- Потвду пријема робе
- Раздвајање и/или обиљежавање сертифициване од несертифициване робе
- Означавање безбједних производа
- Идентификација сертифициване робе за отпрему

FSC сертификат може издати једино овлаштена организација која обавља инспекцију организације те увидом у документацију и стање на терену утврђује степен усклађености са стандардом. Међународно признат *FSC CoC* сертификат се издаје на 5 година стим да се сваке године спроводи надзорна контрола.

TÜV Croatia d.o.o. члан TÜV NORD Group је једна од ријетких овлаштених сертификацијских кућа за издавање *FSC CoC* сертификата у региону.